

професійно-педагогічній діяльності, втілював сучасні принципи навчання і виховання, змінив сенс і характер стосунків викладача і студента, поважав суверенність особистості та одним з головних своїх завдань вважав виховання у студентів прагнення до самореалізації.

О.Г. Кірдіна

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ

Потреба в пізнанні – одна з головних людських потреб, на основі якої відбувається освоєння індивідом багатоговікового людського досвіду. У різні періоди життя людини змінюються об'єкти його інтересу, форми і способи придбання знань, проте потреба в пізнанні як внутрішня властивість людини, з роками не тільки не притупляється, але і отримує свій подальший розвиток.

Останніми роками в психологічній науковій літературі питанням мотивації навчальної діяльності приділяється особлива увага. Це не випадково, оскільки питання про мотиви – це по суті питання про якість навчальної діяльності. Переважання зовнішніх, утилітарних мотивів веде до того, що навчання має формальний характер, відсутній творчий підхід, самотійна постановка учбових цілей. Відомо, що саме негативне або байдуже ставлення до навчання може бути причиною низької успішності, або неуспішності, студента.

Однією з найбільш актуальних проблем сучасної освіти є побудова такого процесу навчання, який міг би бути основою формування мотиваційної сфери студентів.

У зв'язку з цим виникають суперечності між існуючим станом мотивації навчання у студентів ВНЗ і сучасними вимогами до їх навчальної активності; між потребами практики в науково обґрунтованих з управління мотиваційною сферою студентів і відсутністю достатніх для цього науково-психологічних знань.

Формування повноцінної особистості студента має важливе практичне значення. Це підкреслюється науковими працями багатьох авторів. Формування особистості людини відбувається упродовж всього її життя, а саме у вищій школі закладаються основні особисті якості фахівця, у подальшій професійній діяльності відбувається «подальша шліфовка як особистості». До числа найважливіших якостей особистості сучасного фахівця можна віднести ініціативу та відповідальність, спрямованість до новаторських рішень, потребу у постійному оновленні своїх знань.

У процесі навчання в студента виникають деякі проблеми, психолого-педагогічний аспект яких пов'язаний з пристосуванням до нової дидактичної ситуації, що принципово відрізняється від шкільної формами та методами організації навчального процесу. Ця новизна та пов'язані з

нею труднощі створюють свого роду дидактичний бар'єр, який повинен бути подоланий. З цього випливає, що у розвитку особистості майбутнього фахівця важливе значення має формування позитивних мотивів і дійсних цілей, оскільки мотиви та цілі є можливими детермінантами діяльності.

Структура мотивів студента, сформована у час навчання, стає стержнем особистості майбутнього фахівця. Отже, розвиток позитивних навчальних мотивів – невід'ємна складова частина виховання особистості студента.

Таким чином, об'єктом є навчальна діяльність студента а предметом-психолого-педагогічні проблеми формування мотивів навчання у студентів.

Метою є дослідження психолого-педагогічних проблем формування мотивів навчання у студентів та пропозиції щодо підвищення цих мотивів.

*Л.В. Ричкова,
О.В. Чала*

ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТІСНОЇ МОДЕЛІ ФАХІВЦЯ

Сучасне суспільство потребує компетентних фахівців у різних сферах діяльності. За вимогою роботодавців, такі спеціалісти повинні мати не тільки професійні знання, уміння та навички, але й можливість б приймати відповідальні рішення в ситуаціях вибору. Вони мають бути схильними до співробітництва, вирізнятися мобільністю, динамізмом, конструктивним мисленням, здатністю до адаптації, умінням реалізувати свої творчі здібності. Компетентність доцільно визначити як сукупність здібностей до реалізації знань, умінь і досвіду для успішної професійної діяльності, що потребує розуміння проблеми, прогнозування результатів, визначення перешкод, причин їх виникнення, напрямків їх усунення, а також реалізації потрібних для досягнення результатів дій та оцінки таких результатів.

У сучасних наукових публікаціях намітилася тенденція до переходу від кваліфікаційної моделі спеціаліста до компетентної. При компетентному підході цілі щодо освіти пов'язуються не тільки з виконанням конкретних фахових функцій, але й з інтегрованими вимогами до результату освітнього процесу. Необхідність такого переходу визначається зміною освітньої парадигми з принципу адаптивності на принцип компетентності. Компетентнісний підхід має суттєві відмінності від традиційного, що заснований на передачі знань. При традиційному підході викладач передає студентам знання у вигляді принципів, методів, алгоритмів, які студент може використовувати у типових ситуаціях у своїй діяльності. Однак у практичній діяльності виникають нетипові ситуації, що